

ALMAN DENİZ TAHKİM BİRLİĞİ'NE GENEL BAKIŞ

Alman Deniz Tahkim Birliği (German Maritime Arbitration Association) – kısaca GMAA – onlarca yıldan fazla bir süredir denizcilik alanında meydana gelen hertürlü uyuşmazlığı ortadan kaldırmak için dünya çapında nitelikli hakem yargılaması sunmaktadır.

Almanya uluslararası tahkim yargılamasında gittikçe daha fazla aranılan bir konuma gelmektedir. Zira uluslararası denizcilikte yapılan sözleşmelerin çoğu –bilhassa Gemi Kiralama Sözleşmeleri (Charterparties), Gemi İnşa Sözleşmeleri, Yönetim (Management) Sözleşmeleri ve Konişmentolar – hakem şartı içermektedir. Almanya dışında bulunan ve muhtemel uyuşmazlığın GMAA kurallarına göre çözümlenmesini veya bir karara bağlanmasını kararlaştıran tarafların sayısı da giderek artmaktadır. Alman usul hukukuna ve UNCITRAL kurallarına dayanan GMAA, davaların üstün nitelikli, dünyaca tanınan, hukuki açıdan güvenilir, tarafsız, hızlı, etkili ve az masraflı bir şekilde görülmesi teminatı veren ve uzmanlığa yönelik bir tahkim düzeni oluşturmuştur. Söz konusu tahkim düzeni neredeyse otuz yıldan buyana uygulanmakta olup, gerektiği zaman uygulamada ve yargı içtihatlarındaki güncel gelişmelere uyulanmaktadır.

GMAA yargılama usulü, diğer tüm uluslararası hakem yargılamaları ile aynı standartları haizdir. Bununla birlikte bazı noktalarda diğer hakem yargılama usullerinden farklılık göstermektedir. GMAA Hakem Mahkemesi Kuralının odak noktasını teşkil eden 13. Maddesi'ne göre hakemler, davanın her aşamasında, uyuşmazlığın anlaşma yoluyla çözülmesi hususunda çaba gösterir ve hatta mümkün olduğu ölçüde taraflara uzlaşma teklif eder. Hakem kararı ancak hakemlerin tarafları uzlaşmaya sevk edememesi halinde verilir. Bu durum GMAA-yargılama usulünü arabulucu konumuna getirmemekte, fakat denkleştirici unsurları hakem yargılamasına dahil etmektedir. Bu sayede davaların çoğunda, uyuşmazlığın hızlı, az masraflı ve dostane bir şekilde çözülmesi sağlanmaktadır. Eğer hakemlerin uzlaşma konusundaki çabaları başarılı olmazsa, hakem mahkemesi hızlı bir yargılama sonucunda, tamamen tarafsız ve daha önce yapılan tekliflere bağlı kalmaksızın dünya çapında icra edilebilir bir hakem kararı verir.

Uyuşmazlığın konusunu oluşturan maddi hukuka ilişkin olarak Alman hukukunun mu veya başka bir millet hukukunun mu uygulanacağını, örneğin, İngiliz hukukuna göre mi karar verileceğini hakem şartında sadece taraflar belirlemektedir. Bu şart aşağıdaki şekilde kaleme alınabilir. Boşluk bırakılan yere arzu edilen milli hukuk yazılacaktır (eğer buraya bir şey yazılmazsa, bu durumda Alman huku-

kunun bir parçası haline gelmiş olan uluslararası andlaşmalar dâhil olmak üzere Alman hukuku uygulanacaktır):

"All disputes arising out of or in connection with this contract or concerning its validity shall be finally settled by arbitration in accordance with the Arbitration Rules of the German Maritime Arbitration Association. [] law to apply."

Hakem şartı kısa versiyonuyla da geçerlidir:

"GMAA Arbitration, [] law to apply."

Uyuşmazlığa yabancı bir maddi hukukun uygulanması, söz konusu uyuşmazlığın yargılamanın titizlik ve etkinlik içerisinde yürütülmesine ilişkin temel Alman ilkelerine dayalı olarak görülmesine bir engel teşkil etmez. Örneğin Alman hukukunda, Amerikan veya İngiliz hukukundan farklı olarak, tarafları karşılıklı olarak kapsamlı dokümanlar ve belgeler ibraz etmek zorunda bırakan "Ön Duruşma Keşfi" (Pre-Trial Discovery) veya "İfşa" (Disclosure) yükümlülükleri bulunmamaktadır. Alman usul hukuku farklı ispat hukuku kuralları sayesinde kalitesini yitirmeden bu tür ön işlemler yapmaya gerek duymaz. Bunun dışında Almanya'da esasa ilişkin sıkı inceleme nedeniyle gereksiz olan her türlü konu hakem yargılaması dışında tutulur ve böylece dava sadece uyuşmazlığa ilişkin olarak görülür. Sadece sözlü duruşmalar değil, yargılamanın tümü, çoğu zaman taraflar arasında varılan uzlaşma nedeniyle diğer ülkelerdeki hakem yargılamalarına nazaran kısa sürmektedir. Hakemlerin ücretleri daha ilk başta uyuşmazlığa sebep olan dava değerine göre belirlenmiş sabit bir tarife uyarınca hesaplanır. Alman avukatların saat ücretleri başka ülkelerdeki avukat ücretlerinden daha düşüktür (hatta avukat tutulmasına dâhi gerek yoktur, zira taraflardan herbiri avukat olmadan da hakem mahkemesine çıkabilir). Tüm bunlar zaman ve paradan tasarruf demektir.

Almanya, İngiltere, Amerika, Fransa ve İsviçre'den katılan, deniz hukuku üzerine uzmanlaşmış avukatlar, deniz tüccarları, bilirkişiler ve eski mesleği hakim olan kişilerden oluşan ve sayısı 140'ı aşan GMAA-Üyeleri, deniz hakem yargılaması konusunda büyük tecrübeye sahip olup, GMAA yargılamasındaki bilgileri ile dünyanın her tarafında taraf temsilcisi veya hakem sıfatıyla deniz ekonomisine hizmet etmek üzere hazır bulunmaktadır.

GMAA-Tahkim Yargılaması ve GMAA hakkında diğer bilgilerin tümü İngilizceye çevrilmiş olarak web sayfasında bulunmaktadır:

www.gmaa.de